

manitární vojenské intervence. Třetím zásadním aspektem je určení možných prostředků – kritérií zásahu tak, aby došlo vždy k co nejšetrnějšímu řešení (pro všechny strany). Kosmopolitní sociální teorie vidí úkoly pro současnost nejen v přísných pravidlech pro takový zásah, ale také například v podpoře lidskoprávních hnutí, v pomoci demokratickým stranám v terorizujících režimech nebo v poskytování azylu prchajícím, protože univerzální odpovědnost nemůže být zejména v současné globální době státostředná.

Předkládaná kniha není jen žehráním nad bídou dnešního světa, které by uhasilo každý plamínek optimismu. Právě

naopak, je kvalitním skloubením myšlení a jednání. Vydání Fineovy monografie v českém jazyce svědčí o reflexi naléhavých témat současnosti také v českém prostředí. Publikace je výborným začátkem pro živou diskusi, která se doufajme rozproudí i mimo akademické kruhy.

Poznámky

- 1 Fine, Robert. „Kosmopolitismus a sociální teorie.“ *Filozofický časopis*, 2003/3, s. 407–429.
- 2 Fine, Robert. 2001. *Political Investigations: Hegel, Marx, Arendt*. London and New York: Routledge.

**VOHLÍDALOVÁ, M. (ED.), ŠALDOVÁ, K., TUPÁ, B. 2010. SEXUÁLNÍ OBTĚŽOVÁNÍ VE VYSOKOŠKOLSKÉM PROSTŘEDÍ: ANALÝZA, SOUVISLOSTI, ŘEŠENÍ.
PRAHA: SOCIOLOGICKÝ ÚSTAV AV ČR, v. v. i. / MAGDALENA PISCOVÁ**

Názov publikácie môže v čitateľskej verejnosti vyvolávať protichodné reakcie: pre jednu skupinu čitateľov môže publikácia predstavovať novátoriský počin a radi po nej si ahnu, pre iných môže knižka predstavovať niečo priveľmi chimerické, niečo, čomu je snáď i zbytočné venovať kontrovanú pozornosť. Odôvodnené však predpokladám, že prvá skupina čitateľov bude neustále narastať. Jedným z dôvodov tohto môjho očakávania je, že publikáciu by sme mohli opodstatne označiť ako otváranie dverí do trinástej komnaty. A trinásta komnata vždy ukrýva nejaké tajomstvá a tajomstvá každý rád spoznáva.

Tri mladé autorky M. Vohlídalová (ed.), K. Šaldová a B. Tupá prostredníctvom svojej sviežej knižky pozývajú čitateľa do pomyselnej trinástej komnaty, ktorá doteraz zostávala širšej verejnosti zatvorená. Publikácia svojím jazykom a tematikou predstavuje určitú generačnú výpoved' o probléme, ktorý bol doteraz z veľkej časti tabuizovaný. A tre-

ba povedať, že je to relatívne komplexná výpoved' rámcovaná širším kultúrno-historickým kontextom, postavená na analýze kvantitatívnych i kvalitatívnych údajov a faktov. Naviac, autorky posúvajú obzor poznania i ďalej a načrtávajú možnosti a mechanizmy riešenia daného problému a jeho uchopenie v oblasti politík. Pre úplnosť možno doplniť, že recenzovaná publikácia nie je úplne prvou lastovičkou, ktorá sa zaobrá problematikou sexuálneho obťažovania. Za takú možno skôr označiť publikáciu z roku 2006 iného autorského editorského tria – A. Križkovej, H. Maříkovej a Z. Uhde, s názvom Sexualizovaná realita pracovních vzťahov z roku 2006. Táto publikácia sa pokúsila v širšom zábere postihnúť výskyt a vnímanie sexuálneho obťažovania na pracoviskách ako verejnosťou, tak i inštitúciami v Českej republike. Recenzovaná publikácia na spomínanú publikáciu do značnej miery nadvázuje. Zároveň je však recenzovaná publikácia novátoriská v tom, že v centre pozornosti je

tém, proměnu národního státu a vztah mezi TCC a národní kapitalistickou třídou, na vztah technologií a globalizace, instituci vzdělání jako mechanismus reprodukce globální mocenské struktury, na militarismus a další tematické okruhy. Genderové otázky byly rovněž dílčími způsoby analyzovány, ovšem až na výjimky zůstaly na konferenci upozaděny. Tato mezera byla ale v závěrečné společné sekci explicitně pojmenována a její odstranění bylo odsouhlaseno jako výzva do budoucna, což je první zásadní krok k oslovení odbornic a odborníků, kteří sdílejí s touto výzkumnou skupinou společná analytická východiska a současně analyzují genderové aspekty globálního kapitalismu.

Na závěrečném plénu konference byla založena již uvedená Sít pro kritický výzkum globálního kapitalismu, která má za cíl propojit jednotlivé výzkumníky a výzkumnice věnující se kritické analýze otázek spojených s globálním kapitalismem a prohloubit vzájemné diskuse nejen účastníků pražské konference, ale i dalších, kteří se těmito tématy zabývají. Dalšími kroky této výzkumné skupiny budou společné publikace plánované ve formě tří tematických čísel odborných časopisů. Společné workshopy a další časopisecké a knižní publikace doplní i pravidelné konference, které se budou konat jednou za dva roky, v roce 2013 v Austrálii.

2. NÁRODNÍ KONFERENCE O ŽENÁCH A VĚDĚ. GENDEROVÁ ROVNOST JAKO SOCIÁLNÍ INOVACE: ROVNÉ PŘÍLEŽITOSTI V MĚNÍCÍM SE VĚDECKÉM PROSTŘEDÍ / Hana Tenglerová

Ve čtvrtek 22. září 2011 se v prostorách hlavní budovy Akademie věd uskutečnila pořadí 2. národní konference o ženách ve vědě. Záštítu nad konferencí převzala místopředsedkyně Senátu Parlamentu ČR Alena Gajdůšková, náměstek ministra školství, mládeže

výlučne prostredie vysokých škôl, ktoré je z hľadiska rozdenia štruktúr moci veľmi špecifické.

Publikácia je veľmi košato a logicky štruktúrovaná do piatich kapitol s mnohými podkapitolami. Prvé dve kapitoly sú individuálne autorské, pod ostatnými je vždy podpísaná trojica autoriek.

Prvá, prevažne teoretická kapitola, ktorú spolu s úvodom autorsky pripravila editorka publikácie M. Vohlídalová, prináša nielen obecný vstup do problematiky, ale veľmi dôsledne načrtáva jednotlivé roviny, resp. kontexty problému sexuálneho obťažovania: kultúrne- historický, legislatívny a výskumný. Poukazuje pritom na dve, podľa môjho názoru dôležité skutočnosti. Prvou je, že argumentačne účinne poukazuje nato, že sexuálne obťažovanie nie je „produkтом“ mýtov či umelého zveličovania. Reálny výskyt sexuálneho obťažovania zaujímavo konceptualizuje ako problém zneužitie mocenského postavenia v špecifickom, hierarchizovanom prostredí vysokých škôl. Druhá skutočnosť sa viaže na veľmi oneskorenú reflexiu a vymedzenie problému sexuálneho obťažovania v legislatíve ako i absenciu politík, ktoré by v praxi tento problém (a nielen v prostredí vysokých škôl) riešili. Prijatie antidiskriminačného zákona v ČR až v roku 2009 predstavovalo v rámci členských krajín EU určité unikum. Stojí za mienku pripomenúť, že prvé dokumenty na európskej úrovni, ktoré sa priamo zaoberali problémom a definíciou sexuálneho obťažovania, boli prijaté už v roku 1991.¹ V týchto dokumentoch je sexuálne obťažovanie vnímané ako chovanie ohrozujúce dôstojnosť mužov a žien.

Druhá a tretia kapitola sú postavené na výsledkoch empirických výskumov. V druhej kapitole boli analyzované výsledky kvantitatívneho výskumu a v tretej kapitole boli analyzované výsledky kvalitatívneho výskumu. Kvantitatívny výskum mapoval s použitím dotazníka skúsenosti 700 študentov a študentiek nemenovanej fakulty pražskej vysokej školy. Dotazník vychádzal z overeného štandardizované-

ho výskumného nástroja, tzv. Sexual Experience Questionnaire, ktorý okrem modifikácie na domáce prostredie bol doplnený ešte o časť, v ktorej boli zisťované postoje respondentov k problému sexuálneho obťažovania. Okrem výberu zo štandardných odpovedí použitý dotazník poskytol aj možnosť voľnej výpovede tým respondentom a respondentkám, ktorí mali osobnú skúsenosť so sexuálnym obťažovaním. Je veľmi cenné, že v druhej kapitole sú okrem výsledkov vlastného výskumu uvedené aj výsledky z porovnateľných zahraničných výskumov, ktoré umožňujú čitateľovi konfrontovať domáce zistenia so situáciou v zahraničí. Je zaujímavé, že autorky sice spomínajú ústredovosť vedenia fakulty pri realizácii výskumu v teréne, avšak na druhej strane pomerne výrečné je konštatovanie o nízkej ochote či dokonca odmietnutí vyučujúcich pedagógov realizovať zber údajov počas hodín výuky najmä v prípade magisterských kurzov. Výsledky kvantitatívneho výskumu sú veľmi detailne rozpracované, pričom autorky využívajú pri spracovaní výsledkov aj nie úplne bežne používanú logistickú regresiu. Oceníť treba precíznu prácu s dátami a snahu čo najpresnejšie definovať, aké chovanie je sexuálnym obťažovaním. Výskum totiž ukázal, že pod sexuálnym obťažovaním si respondenti predstavovali mimoriadne širokú paletu správania a častokrát mali problém práve s tým, čo možno za sexuálne obťažovanie považovať a aké chovanie takým nie je. Autorky ponúkajú na základe vlastných i prevzatých poznatkov typológiu ôsmich druhov správania, ktoré možno označiť za sexuálne obťažujúce. Aj keď na príamu otázkou respondentom, či niekedy zažili sexuálne obťažovanie zo strany vyučujúceho alebo iného zamestnanca školy, odpovedalo kladne celkovo iba 13 študujúcich dievčat (tj. 2,8 %) a 6 chlapcov (tj. 2,5 %), podiel tých, ktorí sa stretli s nejakou z foriem nevítanej sexuálnej pozornosti či nátlaku bol omnoho vyšší. Skúsenosť aspoň s jednou formou genderového obťažovania priznalo až 66 % študujúcich. Autorky upozorňujú na rozdielnosť vo výsledkoch z prostredia

a tělovýchovy pro výzkum a vysoké školství Ivan Wilhelm, předseda Akademie věd České republiky Jiří Drahoš a ředitel Informačního centra OSN v České republice Michal Broža.

Program konference po odborné stránce otevřel příspěvek Marceley Linkové, která shrnula vybrané aspekty postavení vědkyně v ČR, postoj a aktivity institucí vědních politik k této problematice a historický vývoj přístupu k genderové rovnosti ve vědě v kontextu politik Evropské unie. Ve svém projevu Linková zdůraznila především politiku strukturální změny, jejímž cílem je vytvořit rovné podmínky pro profesní uplatnění žen i mužů s jejich někdy odlišnými hodnotovými preferencemi a sociálním kapitálem. Cílem tohoto směru není změnit ženy, ale změnit instituce směrem k větší otevřenosti a vyšší schopnosti inkluze žen do vedoucích pozic vědy. Výrazným tématem tohoto přístupu je také analýza produkce znalosti a vývoje technologií z hlediska genderu. Jde například o to, zda jsou nová léčiva a léčebné procedury před jejich zavedením testovány na ženách i mužích, zda jsou technologie uzpůsobeny také fyziologii a potřebám žen. Barbara Bagilhole, profesorka rovných příležitostí a sociální politiky z Univerzity Loughborough, svůj příspěvek zahájila historickým exkurzem, v němž ukázala stereotypní a ve své době normotvorné názory velikánů evropské filosofie na schopnosti a úlohu žen ve společnosti, s jejichž dozvuky se, jak konstatovala, bohužel, setkáváme dodnes. Bagilhole se dále zaměřila na situaci v české vědě z pohledu mezinárodních statistik a především na obecné seznámení s problematikou genderové rovnosti ve vědě. Její projev podnítil četné reakce publika, v nichž se přítomné dotýkaly témat, jako je vytváření podmínek pro sladování rodinného a profesního života, specifika situace žen v technických vědách, zvyšování sebevědomí žen nebo otázky finančních prostředků na zajištění domácí péče o děti. Druhou zahraniční hostkou konference byla Ursula Brustmann z rakouského Federálního ministerstva pro vědu a výzkum, která představila vládní program fForte (Frauen in Forschung und Technologie) a jeho dílčí program excellentia, jehož cí-

podobných výskumov, napr. v USA, podľa ktorých je podiel tých, ktorí zažili sexuálne obťažovanie, signifikantne vyšší a pohybuje sa okolo 5–10 % študujúcich. Príčinu vidia jednak v malej informovanosti o tomto jave, ale aj vo vysokej spoločenskej tolerancii voči sexuálne obťažujúcemu správaniu. Existujúce „soft“ nastavenie hraníc samotného obťažovania a časté tabuizovanie termínu „sexuálne obťažovanie“ v českej spoločnosti výdatne prispievajú a živia image bezproblémovosti (či neexistencie) javu sexuálneho obťažovania (nielen) v českej spoločnosti. Za dôležité považujem konštatovanie autoriek, že vysoká tolerancia k genderovému obťažovaniu je podporovaná o.i. tiež absenciou nápravných mechanizmov v prostredí českých vysokých škôl. Možno aj to je príčinou, že i keď relatívne veľká časť respondentov sa stretla s rôznymi podobami obťažujúceho chovania, tak iba malá časť z nich považovala túto skúsenosť za problematickú či strasujúcu. Tento poznatok je veľmi zaujímavý a v budúcnosti by si zaslúžil detailnejšiu pozornosť či samostatné skúmanie.

Kvantitatívny výskum je doplnený aj kvalitatívnou štúdiou sexuálneho obťažovania. Kvalitatívny výskum je predmetom tretej kapitoly, na ktorej sa opäť podieľali všetky tri autorky. Kvalitatívny výskum do značnej miery kopíruje tematické zameranie kvantitatívneho výskumu a rozpracováva tri nasledujúce témy: problém definície sexuálneho správania, individuálne skúsenosti študujúcich so sexuálnym obťažovaním a názory na riešenie sexuálneho obťažovania na vysokej škole. Každej z tém je venovaná samostatná podkapitola. V rámci kvalitatívneho výskumu boli realizované pološtruktúrované rozhovory, opäť so študentkami a študentmi nemenovanej fakulty pražskej vysokej školy. S využitím rôznych postupov sa podarilo získať a zrealizovať rozhovory s 13 študujúcimi dievčatami a 6 študujúcimi chlapcami. Pri analýze rozhovorov autorky vychádzali z prvkov zakotvenej teórie, najmä z jej konstruktivistickej verzie. Autorky si však uvedomujú, že ich prístup nenapĺňuje všetky jej princípy. Ako už bolo predtým

spomenuté, k základným problémom skúmania patrí obsahové vymedzenie sexuálneho obťažovania, v prípade ktorého existuje vysoká miera rozdielnosti konceptualizácie a operacionalizácie či už pre výskumné alebo právne účely. Autorky však v tejto kapitole idú ešte ďalej a pokúšajú sa o vymedzenie sexuálneho obťažovania aj na individuálnej úrovni. Na základe rozhovorov identifikovali tri základné spôsoby vymedzenia hraníc: relativistické, subjektivistické a objektívne, ktoré dopĺňuje hranica konštruovaná mocenským aspektom. Kvalitatívna analýza ukázala, že definovanie sexuálneho obťažovania je pomerne komplexný proces, pričom spôsob vymedzenia hraníc a rôznych spôsobov sexuálneho obťažovania sa značne líši. Okrem toho sa ukázalo, že o sexuálnom obťažovaní panujú do značnej miery stereotypné predstavy. Predovšetkým sú to fyzicky ladené formy obťažovania, pričom verbálne formy obťažovania sa za sexuálne obťažovanie obvykle nepovažujú. Analýza výpovedí študentov a študentiek o skúsenostiach so sexuálnym obťažovaním ukázala, že ich skúsenosti v tejto oblasti nie sú nijak ojedinelé. Najčastejšou stratégou ako sa vyrovnať so situáciou sexuálneho obťažovania je tolerancia, resp. pasívne znášanie obťažujúceho chovania, k menej častým patrí stratégia aktívneho odporu. Ako ambivalentnú možno označiť participatívnu stratégii, ktorou sa študujúci snažia riešiť svoju závislosť na vyučujúcich danú ich mocensky zvýhodneným postavením. Posledná časť tretej kapitoly si všíma okrem nedostatočného informovania študentov o sexuálnom obťažovaní a o možnostiach ďalšieho postupu v prípade jeho výskytu aj problému možného zneužitia či krivého obvinenia zo sexuálneho obťažovania. Práve krivé obvinenie v spojení so sexuálnym obťažovaním považujú autorky za jeden z najčastejších mýtov a na základe zahraničných skúseností uvádzajú, že takéto prípady sa stávajú iba veľmi výnimočne.

Štvrtá kapitola je postavená predovšetkým na zahraničných skúsenostiach a politikách, uplatňovaných v univerzitnom prostredí za účelom eliminovať fenomén se-

lem bylo zdvojnásobení počtu profesorek na rakouských univerzitách. Za dobu trvání programu se jej alespoň jednou zúčastnila každá rakouská univerzita a celkový rozpočet se vyšplhal na 4,7 miliónů Eur. Výsledkem je zvýšení podílu profesorek o šest procentních bodů z 13 % v roce 2004 na 19 % v roce 2010 (v ČR je podíl profesorek na úrovni 13 %). V následujícím roce se má podle Brustmann program ubírat spíše cestou podpory vlastních iniciatív univerzit a teprve čas ukáže, zda bude tato cesta podobně úspešná.

V rámci konference se také uskutočnil kultatórium, jehož se vedle moderátorky Marcely Linkové z Národního kontaktního centra – ženy a věda zúčastnili Marie Čermáková, ředitelka Sociologického ústavu AV ČR, v. v. i., Zuzana Macek Jílková z Université Joseph Fourier, Francie, Petr Pavlik z Fakulty humanitních studií UK, Jana Roithová, vedoucí katedry organické a jaderné chemie Přírodovědecké fakulty UK, a Irena Smolová, proděkanka pro studijní, sociální a pedagogické záležitosti Přírodovědecké fakulty Univerzity Palackého v Olomouci. Účastnice a účastník kultatória diskutovali predevším o otázkách spojených se zastoupením žen v rozhodovacích pozicích vědy. Argument kvality, který obvykle instituce užívají, když mají zdôvodniť nedostatečné zastoupení žen v rozhodovacích orgánoch, byl diskutujúcimi odmítнут s tím, že na základě výstupu práce jednotlivých orgánů lze dovodiť, že kritériem výberu nemôže byť kvalita osobnosti. Většinou jsou měřítka výberu kandidátů zcela netransparentní, což podle Čermákové empiricky vždy znevýhodňuje ženy, a pokud jde o nominující osoby a instituce, většinou při návrzích berou na vědomí jen muže, zatímczo ženy se stávají zcela neviditelnými. Diskutujúcí se shodli na tom, že by bylo vhodné zajistit, aby ve výberových komisích byli zastoupeni muži i ženy. Transparentní pravidla pak mohou dát rozhodování jistý rámcem, ale i pri rozhodování samotném vcházi do hry podvodom a možné predsuďky, nelze tak na ně podle Roithové bez dalších opatrení spoléhat. Na otázku, zda je nízky počet žen dán tím, že se jim do rozhodovacích pozic nechce, neboť jde o vysoce konkurenční prostředí, reagovala Macek Jílková, že takto nelze paušalizovat.

xuálneho obťažovania. V publikácii sú uvádzané príklady zahraničných univerzít, ktoré majú spracované manuály na riešenie sexuálneho obťažovania. Základom všetkých postupov a procesov musí byť zachovávanie dôvernosti informácií, aby nemohlo dôjsť k ich zneužitiu či dokonca k viktimizácii postihnutých. Na niektorých britských univerzitách je napríklad zneužitie sťažnosti či falošné obvinenie hodnotené ako nezlučiteľné s univerzitným kódexom a je dôvodom na vylúčenie zo štúdia či na ukončenie pracovného pomeru.

Aj keď posledná, piata kapitola publikácie je svojim rozsahom veľmi subtilná, hodnotná a zaujímavá je práve odvahu ponúkaných odporúčaní ako problém sexuálneho obťažovania vo vysokoškolskom prostredí riešiť. Táto kapitola stručne rekapituluje nadobudnuté zistenia, pričom sympaticky nezakrýva problematicosť či dokonca bezradnosť pri riešení skúmaného problému. Autorky v tejto kapitole ponúkajú určity manuál, ako by vysoké školy mali (či mohli) postupovať v záujme eliminovať výskyt sexuálneho obťažovania vo svojom prostredí. Manuál sa skladá z 11 bodov, ktoré uvádzajú konkrétné kroky, ktoré môžu pomôcť eliminovať výskyt a problémy spojené so sexuálnym obťažovaním. I keď manuál vychádza predovšetkým zo zahraničných skúseností, jeho odporúčania sú plne aplikovateľné aj v domácej vysokoškolskej praxi.

Je chvályhodné, že publikácia v závere obsahuje aj oba výskumné nástroje, tj. štandardizovaný dotazník a scenár kvalitatívneho rozhovoru. Spolu s obsiahlou výberovou bi-

bliografiou tak publikácia prekračuje rámcu obvyklého pedagogického nástroja a môže slúžiť aj ako nástroj kultivácie rodových vzťahov v prostredí vysokých škôl.

Treba podčiarknuť, že autorky si v celej publikácii dokázali udržať nadhľad pri analyzovaní problému sexuálneho obťažovania vo vysokoškolskom prostredí a ani v náznakoch neskôr do roviny emotívnejšieho jazyka, hoci samotná téma mohla k tomu nebezpečne zvádzat. Publikácia dostatočne jasne ukázala, že problém sexuálneho obťažovania na vysokých školách je prítomný nielen latentne, ale že má aj svoje veľmi konkrétnu podoby. Aj preto nemožno tento problém mlčky obchádzať, ale je potrebné utvárať také mechanizmy (a to aj včítanie sankčných mechanizmov), ktoré by ho pomohli eliminovať. Predovšetkým prostredie vysokých škôl musí byť prostredím nielen kultivácie a rozvoja poznania, ale aj kultivácie vzťahov a rešpektovania dôstojnosti všetkých jeho účastníkov. Predložená publikácia ukazuje cestu, ako možno prispieť k takému cieľu. A práve v tomto vidím jeden z jej najväčších prínosov.

Poznámky

1 Ako príklad možno uviesť „ODPORÚČANIE KOMISIE č. 92/131/EHS z 27. novembra 1991 o ochrane dôstojnosti žien a mužov pri práci“. Tento materiál obsahoval okrem zadefinovania „správania sexuálnej povahy, ktoré sa dotýka dôstojnosti žien a mužov pri práci“ aj „Kódex praktických opatrení pre boj proti sexuálnemu obťažovaniu“.

JAKÝ JEST VÝZNAM UTOPIÍ V „POSTUTOPICKÉ“ DOBĚ? / MICHAL RŮŽIČKA WRIGHT, E. O. 2010. ENVISIONING REAL UTOPIAS. LONDON: VERSO.

Erika Olina Wrighta není nutné české sociálněvědní veřejnosti nijak sáhodlouze představovat (23. 5. 2005 měl v ČR

dvě přednášky: jednu na půdě Karlovy Univerzity, druhou pak – poměrně neobvykle – na půdě Poslanecké sněmovny

Roithová zase upozornila, že je na ženy často vyvíjen nátlak, aby se chovaly mateřsky či poddajně. Když se tak neděje, obvykle následuje odsouzení, že jsou agresivní. Podle Pavlíka jsou zde sice jisté socializační vzorce, které podporují určité chování žen a mužů, stejně však najdeme dostatek žen, které by rozhodovací funkce chtěly a mohly zastávat (stejně jako je zde řada mužů, kteří o to nemají zájem). V závěru kulatého stolu byl vzesesen dotaz na adekvátnost teze, že je to především věc žen, aby se snažily do rozhodovacích pozic proniknout. S tímto tvrzením se panelistky i panelista ztotožnili. Podle Macek Jílkové by se však mělo více snažit také samotné vedení institucí. Pavlík ale upozornil, že v tomto ohledu leží více práce na bedrech žen, neboť muži se sami mocí nevzdají.

Paralelní sekce 1, jejímž garantem a moderátorem byl Petr Pavlík z Fakulty humanitních studií UK, se zúčastnili Jan Hanousek z CERGE-EI, člen Vědecké rady GA ČR, Stanislava Hronová, první místopředsedkyně Rady pro výzkum, vývoj a inovace, Marcela Linková ze Sociologického ústavu AV ČR, v. v. i., poslankyně Anna Putnová, předsedkyně Výboru pro vědu, vzdělání, kulturu, mládež a tělovýchovy PS PČR, Markéta Sedmíková, prorektorka pro vědu a výzkum České zemědělské univerzity v Praze, zástupkyně České konference rektorů, a Naděžda Witzanyová, vedoucí oddělení pro Evropský výzkumný prostor z Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. Přestože sekce diskutovala o celé šíři různých aspektů postavení vědkyně v rozhodovacích pozicích a institucionálního zabezpečení problematiky, nejvýraznější pozornost na sebe přitáhla především otázka kvót. Všichni přítomní se shodli v tom, že je důležité přihlížet k názorům žen a mužů vzhledem k jejich odlišným rolím a že je zastoupení žen v rozhodovacích orgánech vědy a vědní politiky nízké. Rozdíly však panovaly v tom, jak zajistit, aby se obě pohlaví účastnila rozhodovacích procesů. Jasnými začátky kvót v diskusi byli zde přítomní muži (Hanousek, Pavlík). Naopak v případě žen se na jejich stranu klonila jen Linková. Ostatní přítomné považovaly za vhodnější méně radikální formy podpory pronikání žen do rozhodovacích pozic (Witzanyová, Hronová)